

— Gosp. Kazda je 25. dne t. m. začel načrtovanje beliško-ljubljanske železnice v Belaku, kamor je tudi gosp. dr. Toman šel.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

V petek je cesar Napoleon s cesarico zapustil Salzburg. Odhod cesarjev in cesaric je bil ravno tako prijazen kakor je bil prihod. Vladni časniki naznanjajo, da ta shod pomeni mir svetu, ker ne avstrijskega ne francoskega cesarja ni volja vojske pričeti. Bog daj! Napoleonovo cesarstvo si je brž pri pričetku prisvojilo prislovico: „cesarstvo je mir“; vendar koliko krvavih vojsk je že podkurilo! Blagor Avstriji, ako se ni Francozu v tesnejšo zavezo spustila, to se bo še le pozneje bolj na tanko izvedelo. Naj povemo, kaj je pod naslovom „Skušnjave“ (Heimsuchungen) te dni pisal zraven „Zukunft“ edini Slovanom pravični dunajski časnik „Reform“, ko sta našega cesarja turški in francoski cesar obiskala, tako-le: „Ta dva pohoda (obiska) utegneta Avstriji nevarni skušnjavi biti, ako se po njih zgodi to, česar nekteri kratkovidni politiki želijo in prerokujejo. Imamo namreč v Avstriji naši politike take, ki iz strahu in obupnosti tako po zvezah hrepenijo, da bi tudi Turku bratovsko roko podali, Francozu pa celó v naročje ali naravnost v grlo zleteli. Politično življenje naklada težke dolžnosti in hude verige! Še niso potihnili žalostni glasovi o smrti Maksovi, in že je prišel Napoleon III. v gostje na avstrijsko zemljo. Temu se morebiti ni bilo mogoče ogniti; al zvezo Avstrije z Napoleonom Bog obvaruj! Ko to rečemo, ne mislimo na to, koliko je politika Napoleonova Avstrijo že poškodovala, — ne mislimo na to, da ona je najprva in največ kriva vseh nesreč, ki so Avstrijo poslednja leta zadele; še tako velikodušni smo, da verjamemo, da Napoleon spoznava krivico, ki jo je storil Avstriji, in da se kesá, da je to storil, in da bi rad kaj popravil. In vendar svarimo Avstrijo, naj se z Francozom ne zveže zoper Prusa (Prajsa). Prijateljstvo Napoleonovo obstaja v tem, da se Avstrije želi poslužiti zoper Prusijo. Sovraštvo njegovo proti Prusiji pa izvira iz francoskega strahu, da ne bi se Nemčija zedinila, ktera je zelo nevarna Francozu. Avstrija naj bi tedaj francoski politiki bila sredstvo zato, da ostane Nemčija razcepljena in po takem slaba, Francozu nenevarna. Ako bi Avstrija ne premagala te skušnjave, utegne biti, da vidi Prusijo ponižano, — al sovraštvo hudo nemškega naroda si na glavo nakoplje. Naši strahopezljivi, zvezelakomni politiki (beríte le časnike!) želijo si celó zveze s turškim sultanom zoper Rusijo in slovanstvo. Iz strahu pred Rusijo in iz sovraštva do Slovanov bi se ti politiki hudiču samemu zapisali! Potem pa se čudijo in togotijo, ako tudi avstrijske Slovane zgrabi obupnost in ako mislijo na zvezo, ki bi jim sicer bila pogubivna. Ako se Avstrija ne ubrani skušnjave, v zvezo stopiti s polimescem zoper križ; ako bi se v jutrovi deželah v zvezi s Turkom v boj podala zoper Rusa, tedaj bi Rusija vse kristjane na Turškem in večino avstrijskih Slovanov na svoji strani imela. Naj tedaj Avstrija resno prevdari vse to, da odbije od sebe vse skušnjave, katerih nasledki ji utegnejo osodepolni biti.“ — V Salzburgu je cesar Napoleon poklical dunajskega državnega poslanca in notarja dr. Schindlerja pred se, zato neki, ker mu je ta „veliki Nemec“ po obrazu zelo podoben. Pogovarjala sta se marsikaj v avstrijskih zadevah; če je res, kar je menda Schindler sam v svojo hvalo raznesel po časnikih, in tu je tudi stalo,

da je cesar Napoleon rekel, da „so Slovani zelo nevarni protivniki Avstrije.“ Te besede so nemškutarski časniki brž z debelimi črkami ponatisnili. Al sama nova „Presse“ je preklicala že drugi dan to laž in rekla, da je Napoleon le tako-le govoril: „Slovan-sko vprašanje je za Avstrijo važno vprašanje; ako se to vprašanje nerodno razpravlja, utegne jej biti nevarno.“ To so vse drugačne besede, pa tudi nič novega niso. — Obravnave dunajske in ogerske deputacije še niso nič opravile; „glihate glihate“, pa še nič niste „izglihale.“ Pri obedih, katerih so še dokaj imeli, so si poslanci prav dobrovoljni; al druga je pri razpravah denarnih. Magjarska deputacija se ne gane od tega, da Ogerska plača za skupne stroške, ki jih ima cesarstvo na leto in dan svoj delež le po méri zadnja leta vplačanih davkov, — dunajska deputacija pa zahteva, da vsaka stran plača svoj delež ne po vplačanih, ampak po razpisanih davkih. Magjari so zvite glavice: nobena dežela ni v plačevanju davkov toliko zaostala kakor ogerska; zdaj bi pa radi to, da niso davka odraštovali, sebi za podlago imeli, koliko naj bi v prihodnje donašali v skupno avstrijsko državno denarnico. Lepa bi bila ta, da bi na naše dežele navalili še več davka. Druga zadrega za srečni izid teh obravnav pa je ta, da ogerska deputacija nima po sklepu ogerskega zbora pravice, se že zdaj spustiti v to: koliko avstrijskega državnega dolga vzame vsaka stran na se in vendar je pri silnem državnem dolgu to velike važnosti, da se brez obotavljanja odloči: „to plačamo mi, to plačate vi.“ Iz vsega tega se vidi, da se bojo „glihali in glihali“, pa nazadnje ne bo iz te „glihenge“ nič. — 4. dne prihodnjega meseca začne odbor, za ustavne zadeve izvoljen, svoje obravnave na Dunaji. — Schmerlingov „Unterrichtsrath“ je po „Fremdenbl.“ razpuščen. — Železnico med Karlovcem in Reko začno kmalu delati. Ogersko ministerstvo je za najtežavnejšo, 4 milj dolgo pot od Reke v sredo dežele, dovolilo 4 milijone gold. Da bi le to ogersko ministerstvo ne prišlo na Dunaj po denarja? — Iz Črnogore se sliši, da so ondi nasnovali zaroto, po kateri naj bi se zapodil sedanji knez črnogorski in se Črnogora zedinila s Srbijo. Prav na tanko se pa ničesa ne vé. — Z veliko slavo začeta skupščina mladine v Belemgradu je v dveh dneh žalosten konec vzela. Prenapeta stranka je podrla in razdrila vse; s tem že je osupnila večino, da si je izvolila tistega Gruića, ki je bil med porotniki takrat, ko so zarotnike zoper življenje knezovo oprostili krivde!

Listnica vredništva. Gosp. iz Ljub: Organizacija, ki se zdaj pripravlja in pred ustanovitvijo pride v pretres dež. zboru ali saj odboru, zadeva edino le kraje, kamor naj pridejo te oblastnije. Po takem „sve jedno“.

Žitna cena

v Ljubljani 24. avgusta 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. —. — banaške 5 fl. 97. — turšice 3 fl. 40 — soršice 3 fl. 84. — rži 3 fl. —. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 80. — ajde 3 fl. 15. — ovsa 1 fl. 70.

Kursi na Dunaji 27. avgusta.

5% metaliki 57 fl. 70 kr. Ažijo srebra 122 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 66 fl. 70 kr. Cekini 5 fl. 95 kr.